

Source sheet for TGS #33 "Tzitzis and the Holy Land; Rectifying the Sin of the Spies"

- (1) שָׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וַיִּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן ... וַיֹּאדְוּ אֶת הָאָרֶץ מֵה הוּא [במדבר יג ב-יח]
- (2) וַיֹּאדְוּ אֶתֹּו ... וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֶתֶם זָנִים אַחֲרֵיהֶם: [שם טו לט]
- (3) 'תחת כל השמים ישרהו ואורו על כנפות הארץ' [איוב לו ג]
- (4) 'לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה... ויתיצבו כמו לבוש' [שם לח יג-יד]
- (5) 'מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק ואומר רזי לי רזי לי אוי לי בוגדים בגדו ובגד בוגדים בגדו' [ישעיה כד טז]
- (6) לְפָנִים הָאָרֶץ יִסְדַּת וּמַעֲשֵׂה יְדִיד שְׁמַיִם: הִמָּה יֹאדְוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד וְכֻלְּם כְּבָגָד יִבְלוּ כְּלָבוֹשׁ תִּחְלִיפִם וְיִחַלְפוּ: וְאַתָּה הוּא וְשָׁנוּתִיךָ לֹא יִתְמוּ: [תהלים קב כו-כח]
- (7) שָׂאוּ לְשָׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהִבִּיטוּ אֶל הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי שָׁמַיִם כְּעָשָׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כְּבָגָד תִּבְלֶה וְיִשְׁבְּיָה כְּמוֹ כֹּן וּמוֹתוֹן וְיִשׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצַדִּיקְתִּי לֹא תִחַת: [ישעיה נא ו]
- (8) כִּי הִנְנִי בּוֹרֵא שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה [שם סה יז]
- (9) כִּי כֹאֲשֶׁר הִשְׁמַיִם הִחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הִחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֲמָדִים לְפָנַי וְגו' [שם סו כב]
- (10) לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹד הַשְּׁמַיִם לְאוֹר יוֹמָם וּלְלַיְלָה הַיָּרֵחַ לֹא יִאִיר לְךָ וְהַיָּה לְךָ יִי לְאוֹר עוֹלָם וְאַלֵּהֶיךָ לְתַפְאֲרָתְךָ: לֹא יָבוֹא עוֹד שְׁמַיִשׁ וְיִרְחַף לֹא יֵאָסֵף כִּי יִי יִהְיֶה לְךָ לְאוֹר עוֹלָם [שם ס יט-כ];
- (11) רָעָה הַתְּרַעְעָה הָאָרֶץ פּוֹר הַתְּפוֹרְרָה אָרֶץ מוֹט הַתְּמוּטָטָה אָרֶץ: נוֹעַ תִּנּוּעַ אָרֶץ וְנִפְלָה וְלֹא תִסְיֹף קוּם: וְהַיָּה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יִי עַל צָבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה ... וְחִפְרָה הַלְּבָנָה וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה כִּי מִלֶּךְ יִי צָבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנִגְדַּד וְקִנְיֹו כְּבוֹד: [שם כד יט-כג]
- (12) 'עוטה אור כשלמה' [תהלים קד ב]
- (13) 'ויעש יי אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם' [בראשית ג כא]
- (14) בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב 'כתנות אור' (בראשית רבה כ, יב)
- (15) 'בקדמיתא הוּו כתנות אור ... והשתא דחבו – כתנות עור' (זוהר ח"א לו ע"ב)
- (16) 'ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם' [במדבר יד ו]
- (17) 'הארץ אשר עברנו בה לתור אותה טובה הארץ מאד מאד' [שם ז]

18) הנה יי בוקק הארץ ובולקה ... הבוק תבוק הארץ ... אבלה נבלה הארץ אמללה נבלה תבל אמללו מרום עם הארץ: והארץ חנפה תחת ישביה ... על כן אלה אכלה ארץ ויאשמו ישבי בה על כן חרו ישבי ארץ ... אבל תירוש אמללה גפן נאנחו כל שמחי לב: שבת משוש תפים ... בשיר לא ישתי יין ימר שכר לשתיו ... צנחה על היין בחוצות ... גלה משוש הארץ ... כי כה יהיה בקרב הארץ בתוך העמים ... מכנף הארץ ... פחד ופחת נפח עליך יושב הארץ ... וירעשו מוסדי ארץ: רעה התרעעה הארץ פור התפוררה ארץ מוט התמוטטה ארץ: נוע תנוע ארץ פשכור והתנוודה כמלונה וכבד עליה פשעה ונפלה ולא תסוף קום ... ונפרה הלבנה ובושה החמה וגו' [ישעיה פרק כד]

19) הוי עטרת גאות שכרי אפרים וציץ נבל צבי תפארתו אשר על ראש גיא שמנים הלומי יין ... עטרת גאות שכרי אפרים: והיתה ציצת נבל צבי תפארתו אשר על ראש גיא שמנים ... ביום ההוא יהיה יי צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו ... וגם אלה בינו שגו ובשכר תעו כהן ונביא שגו בשכר נבלעו מן היין תעו מן השכר וגו' [שם, כח: א-ז]

20) "מכנף הארץ" דא כנף דציצית דאיהו כנף הארץ ... לבושא דלהון בלא ציצית איקרי 'בגד בוגדים' ". (זוהר ח"ג קעה ע"א ברע"מ)

21) ואמר אוי לי כי נדמיתי ... כי את המלך יי צבאות ראו עיני: [ישעיה ו ה]

22) 'אם שאו ערים מאין יושב ובתים מאין אדם ... ורחק יי את האדם ורבה העזובה בקרב הארץ' [שם יא-יב]

23) 'להפיל זרעם בגוים ולזרותם בארצות' [תהלים קו כז]

24) 'חי אני וימלא כבוד יי את כל הארץ' [במדבר יד כא]

25) פסיקתא זוטרת במדבר יד, כא: 'אלו ישראל שנקראו כבוד ה' ... מכאן שנגזרה גזירה על ישראל שיהו גולים בין אומות העולם, וכן אמר דוד, 'וישא ידו להם להפיל אותם במדבר' וגו'.

26) וכל המקיים מצות ציצית כאילו מקבל פני השכינה (תלמוד ירושלמי ברכות א, ב)

27) 'אותם' לא נאמר אלא 'אותו' – את הקב"ה (מדרש תהלים ז, יח)

28) המימך צוית בקר דעת השחר מקמו: לאחז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה: תתהפך כחמר חותם ויתיצבו כמו לבוש: וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר: [איוב לח יב-טו]

29) שלשים ושש שעות שימשה אותה אורה ... וכיון שחטא אדם הראשון בקש הקב"ה לגוזה, וחלק כבוד לשבת ... כיון ששקעה חמה בלילי שבת המתינה אותה אורה משמשת, התחילו הכל מקלסים להקב"ה. הדא הוא דכתיב: 'תחת כל השמים ישרהו' – מפני מה? 'ואורו על כנפות הארץ' (פסיקתא דרב כהנא כג, ה)

30) אמר לו המלאך: 'שלחני, שהגיע עת עמידתי לשרת ולזמר לפני הקדוש ברוך הוא', ולא רצה יעקב לשלחו. מה עשה המלאך? התחיל לשורר ולזמר מן הארץ ... עליו הכתוב אומר: 'מכנף הארץ זמירות שמענו' (פרקי דרבי אליעזר, פרק לז)

(31) 'ויזרח לו השמש' [בראשית לב לב]

(32) 'ההוא שמשא דגניז קב"ה מיומא דאתברי עלמא ... כיון דאתא יעקב ... כדן מה כתיב? "ויזרח לו השמש". מאן שמש? ההוא שמשא דגניז' וכו' (זוהר ח"א רג ע"ב)

(33) אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. כיון שנסתכל הקב"ה בדור המבול ובדור הפלגה, וראה שמעשיהם מקולקלים, עמד וגנזו מהן, שנאמר: 'וימנע מרשעים אורס' (חגיגה יב ע"א)

(34) כל הצדיקים שמתו בחוצה לארץ נפשותם נאספות לארץ ... וכל המתים מן הרשעים בארץ ישראל נפשותם נשלכות בקלע חוץ לארץ ... לעתיד לבא הקב"ה אווז בכנפות ארץ ישראל ומנער אותה מכל טומאה, כאדם שמנער את הבגד ומשליך כל מה שבתוכה ... שנאמר 'לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה' (פרקי דרבי אליעזר, פרק לד)

(35) כל המבזה מצות ציצית עליו הכתוב אומר: 'לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה' (מדרש, מובא בפירוש רבינו בחיי, במדבר טו לח)

(36) כסות היורדת עם אדם לשאול, היא באה עמו. מאי טעמא? 'יתתהפך כחומר חותם ויתצבו כמו לבושי' (תלמוד ירושלמי כלאים ט, ג.)

(37) יְחִיּוּ מִתִּיבָה נְבִלְתֵי יְקוּמוֹן הַקִּיצוּ וְרָנְנוּ שְׂכָנֵי עֶפְרָיִם כִּי טַל אֹרֶת טָלָד ... כִּי הִנֵּה יֵי יֵצֵא מִמְקוֹמוֹ לְפָקֵד עֲוֹן יֹשֵׁב הָאָרֶץ עָלָיו וְגִלְתָּה הָאָרֶץ אֶת דְּמֵיהָ וְלֹא תִכְסֶה עוֹד עַל הָרוּגֶיהָ: [ישעיה כו יט-כא]

(38) לכך זכו בניו לטלית של ציצית ויפת זכה לקבורה לבניו וכו' (רש"י, בראשית ט: כג)

(39) "לך לך" [בראשית יב: א]

(40) "לך לך" [שם כב: ב]

(41) 'ויאמר דוד אל יי בראותו את המלאך המכה בעם ויאמר הנה אנכי חטאתי ואנכי העויתי ואלה הצאן מה עשו תהי נא ידך בי ובבית אבי' [ש"ב כד יז]

(42) 'זה הוא בית יי האלהים וזה מזבח לעולה לישראל' [דה"א כב א]

(43) כשבא אברהם מהר המוריה חרה אפו של שטן, שראה שלא עלתה בידו תאוות לבו לבטל קרבנו של אברהם. מה עשה? הלך ואמר לשרה: 'אי שרה! לא שמעת מה שנעשה בעולם?' אמרה לו: 'לאוי. אמר לה: 'לקח אישך הזקן לנער ליצחק והקריבו לעולה, והנער בוכה ומילל שלא יכול להנצל'. מיד התחילה בוכה ומיללת. בכתה שלש בכיות . . . ופרחה נשמתה ומתה. בא אברהם אבינו ומצאה שמתה. (פרד"א פרק לב)

(44) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם מאי אחר א"ר יוחנן משום רבי יוסי בן זימרא אחר דבריו של שטן דכתיב (בראשית כא) ויגדל הילד ויגמל וגו' אמר שטן לפני הקב"ה רבונו של עולם זקן זה חננתו למאה שנה פרי בטן מכל סעודה שעשה לא היה לו תור אחד או גוזל אחד להקריב לפניך

אמר לו כלום עשה אלא בשביל בנו אם אני אומר לו זבח את בנך לפני מיד זובחו מיד והאלהים נסה את אברהם ויאמר קח נא את בנך (סנהדרין פט ע"ב)

45 'ארץ ארבע מאות שקל כסף ביני ובינך מה הוא' [בראשית כג טו]

46 'אוכלת יושביה' [במדבר יג לב].

47 'ויבא עד חברון' [שם כב] – 'מלמד שפירש כלב ... והלך ונשתטח על קברי אבות' (סוטה לד ע"ב)

48 'כי כל האנשים הרואים את כבודי ... אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה' [במדבר יד כב-כג]

49 וַיְהִי יי אֶת יְהוּדָה וַיִּרְשׂ אֶת הַהָר ... וַיִּתְּנוּ לְכָל־בֵּית אֶת חֲבֵרוֹן כְּאֲשֶׁר דָּבַר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׂ מִשָּׁם אֶת שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֵנָק ... וַיַּעֲלוּ בֵּית יוֹסֵף גַּם הֵם בֵּית אֵל וַיִּי עִמָּם: וַיִּתְּירוּ בֵּית יוֹסֵף בְּבֵית אֵל וְשֵׁם הָעִיר לְפָנִים לּוֹז: וַיִּרְאוּ הַשְּׂמֹרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הֲרֵאֲנוּ נָא אֶת מְבוֹא הָעִיר ... וַיִּרְאֶם אֶת מְבוֹא הָעִיר ... וְאֶת הָאִישׁ וְאֶת כָּל מִשְׁפַּחְתּוֹ שְׁלָחוּ: וַיִּלְדָּה הָאִישׁ אֶרְצָה חֲתָתִים וַיִּבְּרָן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לּוֹז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: [שופטים א יט-כו]

50 'היא לוז שצובעין בה תכלת ... ואף מלאך המות אין לו רשות לעבור בה' (סוטה מו ע"ב).